

Vildtudbyttestatistik for jagtsæsonerne 2014/15 og 2015/16

Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 28. juni 2016

Tommy Asferg

Institut for Bioscience

Rekvirent:
Naturstyrelsen
Antal sider: 7

Faglig kommentering:
Aksel Bo Madsen & Thomas Kjær Christensen, Institut for Bioscience
Kvalitetssikring, centret:
Jesper Reinholt Fredshavn

AARHUS
UNIVERSITET

DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

Tlf.: 8715 0000
E-mail: dce@au.dk
<http://dce.au.dk>

Indhold

Indledning	3
Endelig vildtudbyttestatistik for jagtsæsonen 2014/15	4
Foreløbig vildtudbyttestatistik for jagtsæsonen 2015/16	6
Hjortevildtjægere er de flittigste til at indberette detaljerede vildtudbytteoplysninger	6
Referencer	7

Indledning

Fra og med jagtsæsonen 2014/15 kan en jæger først få udstedt jagttegn for en ny sæson, når han/hun har indberettet vildtudbytte for den foregående sæson. Hovedformålet med at indføre denne regel var at hæve indberetningsprocenten væsentligt, og det må siges at være opnået, idet den steg fra 60-70 % i de foregående 10-15 sæsoner til 97 % i 2014/15 (Asferg 2016).

I den første sæson med reglen om "vildtudbytte før jagttegn" var der medio juni kommet indberetning fra 91,5 % af jægerne, omfattende 98,9 % af det totale udbytte (Asferg 2016). Det blev derfor besluttet, at det fremover vil være fagligt forsvarligt at lave en foreløbig vildtudbyttestatistik på grundlag af de indberetninger, der er kommet ind medio juni, og så følge op med en endelig statistik i næste års vildtudbyttens notat. Det betyder, at Vildtudbyttestatistikken fremover vil blive afrapporteret i ét årligt notat, som viser dels en foreløbig statistik for den seneste sæson, dels såvel den foreløbige som den endelige statistik for den foregående sæson (se Tabel 1).

Vildtudbyttestatistikken giver mange værdifulde oplysninger, især om mængden og den geografiske fordeling af det nedlagte vildt. Indberetning af vildtudbytte er obligatorisk for alle jagttegnsløsere, men derudover bidrager mange jægere frivilligt i forbindelse med vildtudbytteindberetningen med supplerende oplysninger vedrørende bl.a. køn, alder og jagttidspunkt på en stor del af det nedlagte hårvildt.

Jægerne har også mulighed for at bidrage til fremskaffelse af tilsvarende oplysninger om noget af det nedlagte fuglevildt ved fortsat at indsende vinger af ænder, gæs, blishøne, skovsneppe og dobbeltbekkasin til AU's vingeundersøgelser. Vingerne giver en vigtig viden om køns- og aldersfordelingen i udbyttet af de pågældende arter samt udbyttets tidsmæssige fordeling gennem jagtsæsonen. Disse oplysninger er en væsentlig del af datagrundlaget for AU's rådgivning i forhold til artsforvaltning, ikke mindst i forbindelse med de tilbagevendende jagttidsrevisioner.

Box 1. Vildtudbyttestatistikken er en database, der indeholder oplysninger om jægere og nedlagt vildt i Danmark. Alle jægere har pligt til at indberette det vildt, som de personligt har skudt eller fanget ved jagt og/eller regulering i den forløbne jagtsæson. En jæger kan ikke få jagttegn for en ny sæson, før han/hun har indberettet vildtudbytte for den foregående sæson. Foruden de lovpligtige oplysninger har jægerne mulighed for på frivillig basis at indberette detaljerede oplysninger (fx køn, alder, vægt, jagtmåned) for det nedlagte hårvildt. Oplysningerne indsamles af Naturstyrelsen og bearbejdes af DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet (AU), som også står for vedligeholdelse og drift af databasen.

Endelig vildtudbyttestatistik for jagtsæsonen 2014/15

I jagtsæsonen 2014/15 var der i alt 177.833 jagttegnslødere, heraf 6,2 % kvinder (Tabel 1).

Tabel 1. Antal jagttegnslødere i jagtsæsonerne 2014/15 og 2015/16 fordelt på mænd og kvinder.

	2014/15		2015/16	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Mænd	166.842	93,8	165.258	93,8
Kvinder	10.991	6,2	10.912	6,2
Total	177.833		176.170	

De data, der ligger til grund for den foreløbige vildtudbyttestatistik for 2014/15, blev trukket ud fra Naturstyrelsens indberetningsdatabase medio juni 2015. Der var på det tidspunkt kommet indberetning fra 91,5 % af jagttegnsløderne, og de havde i alt indberettet 2.269.000 stykker vildt. Ved opgørelsen af den endelige statistik, efter udtræk af data primo april 2016, var der indberetning fra 96,8 % af jagttegnsløderne, og de havde nedlagt 2.296.000 stykker vildt. Det gennemsnitlige udbytte for de jægere, der havde indberettet vildtudbyttestatistik før dataudtrækket i juni, var væsentlig højere end udbyttet for de jægere, der indberettede mellem juni 2015 og april 2016 (13,9 mod 2,9), og det er grunden til den beskedne forskel på det totale udbytte mellem den foreløbige og den endelige opgørelse.

Tabel 2a. Jagtudbyttet af pattedyr i jagtsæsonerne 2014/15 (hhv. foreløbig og endelig statistik) og 2015/16 (foreløbig statistik). Første kolonne med procentberegninger viser ændringer fra den foreløbige til den endelige statistik for 2014/15, mens den anden kolonne med procentberegninger viser ændringer fra den endelige statistik for 2014/15 til den foreløbige statistik for 2015/16. Udbyttet over 1.000 er afrundet til nærmeste 100.

Vildtart	2014/15			2015/16	
	Foreløbig	Endelig	Pct.	Foreløbig	Pct.
Krondyr	9.500	9.600	1,1	9.700	1,0
Dådyr	7.800	7.900	1,3	8.000	1,3
Sika	583	576	-1,2	538	-6,6
Rådyr	119.200	120.000	0,7	108.400	-9,7
Muflon	129	127	-1,6	143	12,6
Vildsvin	236	236	0,0	189	-19,9
Hare	53.800	54.500	1,3	51.000	-6,4
Vildkanin	3.000	3.200	6,7	5.900	84,4
Bisamrotte	17	17	0,0	25	47,1
Sumpbæver	2	3	50,0	7	133,3
Ræv	31.100	31.300	0,6	30.200	-3,5
Mårhund	261	243	-6,9	306	25,9
Vaskebjørn	30	10	-66,7	15	50,0
Ilder	918	926	0,9	1.000	8,0
Mink	2.800	2.800	0,0	2.200	-21,4
Husmår	2.700	2.800	3,7	2.700	-3,6
Subtotal, pattedyr (tusinder)	232	234	0,9	220	-5,9

Det totale udbytte for sæsonen 2014/15 steg 1,2 % fra den foreløbige til den endelige statistik, og for de fleste vildtarter er der kun tale om meget beskedne ændringer mellem de to datasæt (Tabel 2a og 2b). For nogle af vildtarterne er udbyttet faldet fra den foreløbige til den endelige opgørelse. Det kan forklares med, at jægerne – så længe databasen er åben for indberetning – har mulighed for ikke bare at tilføje nyt udbytte, men også at rette eller slette tidligere indberetninger.

Tabel 2b. Jagtudbyttet af fugle i jagtsæsonerne 2014/15 (hvh. foreløbig og endelig statistik) og 2015/16 (foreløbig statistik). Første kolonne med procentberegninger viser ændringer fra den foreløbige til den endelige statistik for 2014/15, mens den anden kolonne med procentberegninger viser ændringer fra den endelige statistik for 2014/15 til den foreløbige statistik for 2015/16. Udbyttetotal over 1.000 er afrundet til nærmeste 100.

Vildtart	2014/15			2015/16	
	Foreløbig	Endelig	Pct.	Foreløbig	Pct.
Agerhøne	27.800	28.600	2,9	27.200	-4,9
Fasan	716.900	726.700	1,4	663.400	-8,7
Ringdue	249.200	251.100	0,8	243.800	-2,9
Tyrkerdue	5.200	5.300	1,9	4.900	-7,5
Gråand	483.500	491.400	1,6	438.700	-10,7
Atlingand	314	318	1,3	792	149,1
Krikand	99.500	100.500	1,0	93.400	-7,1
Spidsand	4.100	4.200	2,4	4.300	2,4
Pibeand	40.600	41.000	1,0	41.200	0,5
Skeand	2.200	2.200	0,0	3.100	40,9
Knarand	2.300	2.400	4,3	2.200	-8,3
Ederfugl	43.600	43.000	-1,4	35.700	-17,0
Taffeland	591	606	2,5	606	0,0
Troldand	5.300	5.300	0,0	5.300	0,0
Bjergand	529	530	0,2	520	-1,9
Hvinand	8.200	8.400	2,4	6.600	-21,4
Havlit	1.400	1.400	0,0	1.000	-28,6
Sortand	7.000	7.100	1,4	7.200	1,4
Fløjlsand	2.700	2.700	0,0	2.700	0,0
Grågås	55.700	56.500	1,4	64.400	14,0
Blisgås	3.600	3.600	0,0	3.800	5,6
Kortnæbbet gås	12.200	12.200	0,0	8.800	-27,9
Canadagås	8.600	8.700	1,2	6.500	-25,3
Sædgås	1.300	1.300	0,0	1.400	7,7
Nilgås	171	151	-11,7	239	58,3
Blishøne	8.000	8.000	0,0	7.700	-3,8
Skovsneppe	36.100	36.500	1,1	39.700	8,8
Dobbeltbekkasin	11.800	11.900	0,8	11.600	-2,5
Krage	87.000	87.500	0,6	79.800	-8,8
Husskade	29.000	29.100	0,3	25.400	-12,7
Råge	83.000	84.000	1,2	90.400	7,6
Subtotal, fugle (tusinder)	2.037	2.062	1,2	1.922	-6,8
Total, pattedyr og fugle (tusinder)	2.269	2.296	1,2	2.142	-6,7

Foreløbig vildtudbyttestatistik for jagtsæsonen 2015/16

I jagtsæsonen 2015/16 var der i alt 176.170 jagttegnsløsere (Tabel 1), hvilket er en beskedent nedgang på 0,9 % i forhold til den foregående sæson. Andelen af kvinder blandt jagttegnsløserne var uændret 6,2 %. Mere end halvdel af de mandlige jægere (56,2 %), men kun lige godt hver fjerde af de kvindelige jægere (27,2 %) nedlagde vildt. Mændene nedlagde i gennemsnit mere vildt end kvinderne, henholdsvis 25,0 og 10,3 stykker.

Den foreløbige vildtudbyttestatistik for sæsonen 2015/16 er baseret på et daudtræk fra medio juni, hvor 91,3 % af sæsonens jagttegnsløsere havde indberettet deres udbytte, fordelt på ca. 220.000 pattedyr og 1.922.000 fugle, i alt 2.142.000 stykker vildt (Tabel 2a og 2b). Hvis mønsteret for indberetning for sæsonen 2015/16 kommer til at ligne mønsteret fra 2014/15, kan der forventes indberetning af yderligere ca. 25.000 stykker vildt.

Den foreløbige opgørelse viser et fald i udbyttet af 7 ud af 16 pattedyrarter, og et fald på 5,9 % i det samlede udbytte af pattedyr. Tilbagegangen skyldes mest et fald i rådyrudbyttet på næsten 10 %, formentlig en afspejling af den tilbagegang, som mange jægere har oplevet i lokale bestande. Den mest markante ændring i udbyttet blandt pattedyrene er stigningen på mere end 80 % i udbyttet af vildkanin. Udbyttet ser ud til at være steget på alle de kendte, større vildkaninlokaliteter, mest iøjnefaldende i Samsø kommune, hvor udbyttet foreløbig er opgjort til knap 1.000, svarende til mere end en 5-dobling i forhold til den foregående sæson. Stigningen i udbyttet harmonerer godt med udviklingen i bestanden på Vejrø (Søren Jørgensen, pers. medd.).

Blandt fuglene var der et fald i udbyttet af 17 ud af 31 arter, og et fald på 6,7 % i det samlede udbytte af fugle. Faldet var størst for gråand, ederfugl, hvinand, havlit, kortnæbbet gås, Canadagås og husskade. Faldet er i overensstemmelse med tendensen i antallet af vinger af de forskellige arter af vandfugle, undtagen gråand, indsendt til AU's vingeundersøgelser. Nedgangen i udbyttet af kortnæbbet gås var ventet som følge af den ekstraordinære fredning, der blev indført i januar 2016 som led i den internationale, adaptive forvaltningsplan for arten.

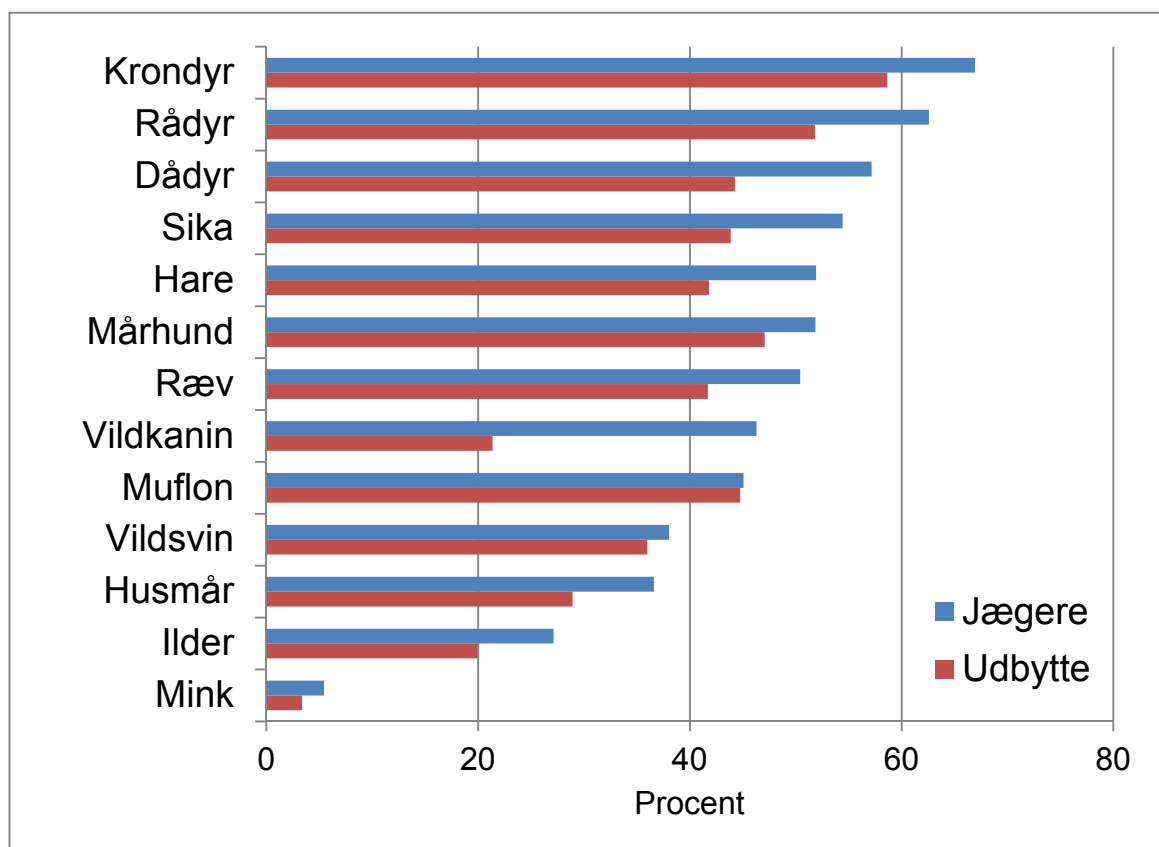
Der var dog også stigninger i udbyttet af enkelte fuglearter, mest markant for skeand, grågås og skovsneppe. Her er der overensstemmelse med tendensen i antallet af indsendte vinger af skeand og skovsneppe, men ikke grågås.

Hjortevildtjægere er de flittigste til at indberette detaljerede vildtudbytteoplysninger

For jagtsæsonen 2015/16 er der foreløbig 37.377 jægere, der har indberettet supplerende oplysninger, dvs. køn, alder, vægt, jagtmåned m.m., for 102.171 stykker hårvildt, svarende til 46,4 % af det totale udbytte af de pågældende vildtarter, som var indberettet medio juni. Antalsmæssigt er der kommet flest supplerende oplysninger fra rådyr-, hare- og rævejægere (Tabel 3), idet næsten 9 ud af 10 (88,2 %) oplysninger drejer sig om disse arter. For syv ud af de 13 vildtarter, der er med i denne opgørelse, har mere end hver anden jæger indberettet supplerende oplysninger (Fig. 1). Relativt set er hjortevildtjægerne de flittigste til at indberette supplerende oplysninger, herunder fx to tredjedele af kronryrjægerne (Fig. 1). I den anden ende af spektret kan det konstateres, at kun en beskedent del af minkjægerne indberetter detaljerede oplysninger.

Tabel 3. Foreløbig opgørelse for jagtsæsonen 2015/16 af totalt udbytte og udbytte med detaljerede oplysninger for de vildtarter, som jægerne kan indberette detaljerede oplysninger om.

	Vildtudbytte		Detaljerede oplysninger		Andel (%) af total	
	Jægere	Udbytte	Jægere	Udbytte	Jægere	Udbytte
Krondyr	5.174	9.697	3.463	5.687	66,9	58,6
Dådyr	4.013	7.999	2.294	3.540	57,2	44,3
Sika	305	538	166	236	54,4	43,9
Rådyr	45.605	108.390	28.540	56.166	62,6	51,8
Muflon	71	143	32	64	45,1	44,8
Vildsvin	92	189	35	68	38,0	36,0
Hare	24.089	51.005	12.506	21.324	51,9	41,8
Vildkanin	676	5.933	313	1.268	46,3	21,4
Ræv	14.516	30.245	7.319	12.612	50,4	41,7
Mårhund	162	306	84	144	51,9	47,1
Ilder	387	1.012	105	202	27,1	20,0
Mink	753	2.163	41	73	5,4	3,4
Husmår	1.235	2.721	452	787	36,6	28,9
Total		220.341		102.171		46,4

Figur 1. Foreløbig opgørelse af supplerende vildtudbytteindberetninger for sæsonen 2015/16, vist som andel (%) af hhv. jægere (blå signatur) og udbytte (rød signatur).

Referencer

Asferg T (2016) Indberetning af vildtudbytte for jagtsæsonen 2014/15 – første sæson med reglen om "vildtudbytte før jagttegn". – Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet. 7 sider.